

МИРОСЛАВ ПАНТИЋ

ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ НА НАУЧНОМ СКУПУ "МОЈКОВАЧКА БИТКА У ИСТОРИЈИ И УМЈЕТНОСТИ"

Велика, крвава и по много чему одсудна Мојковачка битка се с пуним разлогом и непорецивим оправдањем спомиње читаве ове године, са захвалношћу, с најдубљом поштом, и с највишим признањем. Њој се посвећују свечани општенародни сабори и прославе; она окупља научнике са разних страна који о њој, њеном току и исходима, о њеном значају и домаћајима, и о последицама које је произвела, на својим скуповима расправљају, углавном трезвено и беспристрасно, како то науци једино и приличи, настојећи да дођу до нових сазнања, да о њој остваре оригинална виђења или да се, што је могуће више, приближе коначној истини о њој. О тој бици пише се и говори по новинама и листовима, на радију и телевизији, с више или мање правих знања и стварне заснованости, у широм распону који иде од одушевљених хвалоспева њеној херојској и пожртвованој величини, па све до опрезних или сасвим отворених резерви, и чак до острашћеног и беспопштедног њеног оспоравања.

Таквом свестраном занимању и нејединственом односу према Мојковачкој бици не треба се чудити, а не би требало, мислим, ни бити због њих особито забринут. Сва велика историјска догађања везују за себе, и трајно, а у пригодним тренуцима и нарочито, интересовање најшире јавности, и најразноврсније, па и посве противречно, одношење према себи. Али та битка, која је беспоговорно такав један догађај, од толиких је размера, историјских и судбинских, и толико је знаменита у историји Црне Горе и Србије - и у историји светској, дакако да ће вазда привлачити пажњу и историчара од струке и такозваних обичних људи, којима је властита прошлост иоле блиска. Догађаји те врсте и тога домаћаја никада не остају искључиво у области научних и стручних

расправљања и просуђивања, и никада не ишчиле до краја из народнога сећања; од самих својих почетака, напротив, они прелазе у легенду и стално подстичу дограђивања и домишљања не само код непосредних учесника и савременика, него, исто тако, и код накнадних казивача о њима.

У пуном уверењу да ће Мојковачка битка и њени одједи и представе у књижевности и другим уметностима бити најшире размотрени и осветљени, а то значи и оцењени на овом Научном скупу, ја у име Српске академије наука и уметности најсрдачније поздрављам све његове учеснике и желим им пун успех у њиховом за нашу науку значајном послу.